

ข้อมูลสถานการณ์การทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

สืบเนื่องจากเหตุการณ์โคบอลต์-60 ในปี พ.ศ. 2543 ทำให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติต้องทำการปรับแก้กฎระเบียบ กฎกระทรวงและพ.ร.บ. พลังงานปรมาณูเพื่อสันติใหม่ทั้งหมดเพื่อให้ทันสมัยและรัดกุม และเพื่อให้มีความปลอดภัยของการใช้สารรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้ออกประกาศเรื่อง “มาตรฐานการรับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี” ออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 พ.ศ. 2549 เพื่อเสริมสร้างการกำกับดูแลความปลอดภัยให้ดีขึ้น โดยกำหนดให้มีการทดสอบสมรรถนะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีทั่วประเทศ ซึ่งตามกฎหมายเป็นผู้รับผิดชอบทางเทคนิคเกี่ยวกับรังสี ให้มีการดูแลหรือใช้หรือผลิตวัสดุกัมมันตรังสีหรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องกำเนิดรังสี ในทางการ แพทย์ อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และงานวิจัยต่างๆ ได้อย่างปลอดภัยสูงสุด และไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของสารกัมมันตรังสีไปสู่สิ่งแวดล้อม

ในการนี้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติซึ่งมีหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ในการกำกับดูแลความปลอดภัยจากการใช้พลังงานปรมาณู มีหน้าที่ตามประกาศฉบับดังกล่าวในการดำเนินการใดๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีทั่วประเทศ มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกฎหมายและเทคนิคในการป้องกันอันตรายจากรังสี และเป็นผู้ที่สามารถอบรมให้กับผู้ที่ปฏิบัติการทางรังสีในหน่วยงานของตนเองได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีจึงจำเป็นต้องผ่านการทดสอบความรู้ด้านกฎหมายและเทคนิคตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง มาตรฐานการรับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีดังกล่าว ซึ่งกำหนดเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีไว้ 3 ระดับ คือระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง

เนื่องจากการทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี (Radiation Safety Officer, RSO หรือ Radiation Protection Officer, RPO) ในหลายๆ ประเทศที่มีการใช้สารไอโซโทปรังสี อาทิเช่น ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น มีการจัดทำมานานหลายสิบปีอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั่วไป ในขณะที่ประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มดำเนินการและเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศเรา หากประเทศเหล่านั้นสามารถให้ความอนุเคราะห์โดยให้ความสนับสนุนทั้งในด้านเทคนิคและผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำระบบการทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีแก่ประเทศไทยได้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานดังกล่าวเป็นอย่างยิ่งทั้งในปัจจุบันและอนาคต และหากคณะทำงานได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชม/ศึกษา/ดูงานการทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีของประเทศอื่นๆ ได้จะเป็นประโยชน์มหาศาล ประสพการณ์ที่ได้จากการเยี่ยมชม/ศึกษา/ดูงานเยี่ยมชม/ศึกษา/ดูงานจะ

สามารถนำมาปรับใช้เพื่อจัดทำระบบการทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
ของประเทศไทยได้ให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเทียบเท่าระดับนานาชาติ นอกจากนี้การ
ดำเนินการทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีจะเป็นการรองรับโครงการ
เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางนิวเคลียร์ที่จะมีในอนาคต ช่วยให้ประชาชนชาวไทยมีความเชื่อมั่น
มากยิ่งขึ้นเรื่องความปลอดภัยจากการใช้สารกัมมันตรังสีและความปลอดภัยจากการรั่วไหลของสาร
และกากกัมมันตรังสีทั้งจากสถานปฏิบัติการทางนิวเคลียร์และจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ซึ่งประเทศ
ไทยมีโครงการที่จะสร้างและเปิดใช้ในราวๆปี พ.ศ. 2563-2564 (2020-2021)

การทดสอบและขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

1. จัดทำ ร่างคู่มือการสมัครสอบ การสอบมาตรฐานเพื่อขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
2. อยู่ระหว่างดำเนินการหลักเกณฑ์วิธีการสอบและเกณฑ์การวัดผลการรับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
3. เผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี โดยผ่านทาง web page และเอกสาร
4. จัดทำแบบสอบถามคุณสมบัติเบื้องต้นสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

ข้อมูลสถานการณ์เกี่ยวกับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์

ขณะนี้สถานการณ์โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในเมืองไทยระหว่างปี 2551 ถึง 2554 ประเทศไทย จะใช้งบประมาณ 1.8 พันล้านบาทหรือ 53 ล้านเหรียญ ในการเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการ สร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ของประเทศ โดยงบประมาณ 750 ล้านบาทหรือประมาณ 24 ล้านเหรียญ มาจากกองทุนน้ำมัน งบประมาณส่วนที่เหลือได้จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต งบประมาณที่ได้จะ นำมาใช้ศึกษาความเป็นไปได้, การเลือกสถานที่ในการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์, เทคโนโลยี เกี่ยวกับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์, การร่างกฎหมาย, การฝึกอบรมบุคลากร และการให้ความรู้แก่ สาธารณชนเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ ตามแผนพลังงานแห่งชาติปี พ.ศ. 2554 – 2564 จะมีการ สร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่มีกำลังการผลิตรวม 4000 เมกกะวัตต์ ค่าก่อสร้างโดยประมาณ 6 พันล้านเหรียญ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเริ่มผลิตกระแสไฟฟ้าได้ในราวๆปี พ.ศ. 2563-2564 นาย ปิยะสวัสดิ์ อัมระนันท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกล่าวว่า รัฐบาลไทยจะต้องตัดสินใจอีก ครั้งว่าจะสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หรือไม่หลังการศึกษาความเป็นไปได้เสร็จสิ้น

งานที่ดำเนินการอยู่เป็นการรวบรวมข้อมูลทางเทคนิคและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ เพื่อการเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ หากคณะทำงานได้มีโอกาสเยี่ยมชม/ศึกษา/ดูงาน โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในต่างประเทศก็ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ประสบการณ์ที่ได้รับจะได้นำมาปรับใช้กับงานในสำนักงานปรมาณูเพื่อ สันติ และเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป